Lietas Nr. C68412717
Lietas arhīva Nr. C-4127-17/7

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2017.gada 19.jūlijā

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa,
tiesnese B.Ābele,
ar sekretāri E.Knospiņu,
piedaloties pieteicēja SIA /Nosaukums A/ pārstāvim Normundam Platkojam,
parādnieka SIA /Nosaukums B/ pārstāvim Emīlam Rokjānim,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A/ pieteikumā par sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums B/ maksātnespējas procesa pasludināšanu.

Aprakstošā daļa

2017.gada 22.jūnijā tiesā saņemts sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A/, vienotais reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, pieteikums par sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums B/, vienotais reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, maksātnespējas procesa pasludināšanu.

Pieteikumā norādīts, ka saskaņā ar 2010.gada 15.martā starp Kreditoru – /Nosaukums A/" kā aizdevēju un parādnieku – SIA /Nosaukums B/ kā aizņēmēju noslēgts aizdevuma līgums Nr.1, saskaņā ar kuru Aizdevējs aizdeva, bet aizņēmējs pieņēma aizdevumu 110 000,00 EUR apmērā, ar gada procentu likmi par aizdevuma lietošanu 2% gadā un aizdevuma atmaksas termiņu līdz 2011.gada 1.jūlijam. Minētā aizdevuma summa 110 000,00 EUR aizdota, pārskaitot to uz Parādnieka norēķinu kontu Nr.LV32HABA0551000450879 AS "Swedbank" 2010.gada 18.martā. Saskaņā ar 2011.gada 10.jūnija Vienošanos pie Aizdevuma līguma Nr.1 aizdevuma atmaksas termiņš noteikts līdz 2011.gada 25.novembrim.

Saskaņā ar 2010.gada 10.augusta starp kreditoru – SIA "Leards" kā aizdēvēju un parādnieku SIA /Nosaukums B/ kā aizņēmēju noslēgts Aizdevuma līgums Nr.2, saskaņā ar kuru Aizdevējs aizdeva, bet Aizņēmējs pieņēma aizdevumu Ls 121 247,00 apmērā, kas atbilst 172 518,94 EUR, ar gada procentu likmi par aizdevuma lietošanu 2% gadā un aizdevuma atmaksas termiņu līdz 2012.gada 10.augustam. Minētā aizdevuma summa 172 518,94 EUR aizdota, pārskaitot to uz parādnieka norēķinu kontu Nr.LV60LHZB2100048527001 VAS "Latvijas Hipotēku un zemes banka" 2010.gada 10.septembrī.

Iestājoties Aizdevuma līgumos noteiktajiem aizdevuma atmaksas termiņiem, aizdotās naudas summas netika atmaksātas, tās nav atmaksātas arī uz kreditora juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanas dienu.

Parādnieks nav veicis arī pielīgto procentu par aizdevuma lietošanu samaksu saskaņā ar Aizdevuma līgumiem.

2015.gada 13.janvārī aizdevējs nosūtīja aizņēmējam aktu par savstarpējo norēķinu salīdzināšanu, kuru aizņēmējs parakstīja un nosūtīja atpakaļ Aizdevējam 2015.gada 15.janvārī, tādējādi apliecinot nenokārtu parādsaistību spēkā esību.

Saskaņā ar prasītāja grāmatvedības datiem, parādnieka parāds ar Aizdevuma līgumiem, tajā skaitā neatmaksātā aizdevuma summa un procentu maksājumi par aizdevuma izmantošanu, neskaitot likumiskos nokavējuma procentus, uz 2016.gada 31.decembri sastādīja kopā 249 639,08 EUR, tajā skaitā pamatparāds 226 675,48 EUR.

Parādnieka nenokārtotās parādsaistības, no kurām pamatparāda summa atsevišķi vai kopā pārsniedz 4268 *euro* un kurām ir iestājies izpildes termiņš, ievērojami pārsniedz Maksātnespējas likuma 57.panta pirmās daļas 2.punktā noteikto slieksni.

Atbilstoši Maksātnespējas likuma 57.panta pirmās daļas 2.punktam, kreditors ir nosūtījis uz parādnieka juridisko adresi sūtītāja apmaksātu brīdinājumu par savu nodomu iesniegt juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu, taču parādnieks triju nedēļu laikā pēc brīdinājuma nodošanas pasta komersantam nav samaksājis parādu vai nav cēlis pamatotus iebildumus pret prasījumu. Attiecīgi Brīdinājuma par nodomu iesniegt maksātnespējas procesa pieteikumu 2017.gada 17.februārī nosūtīts parādniekam uz parādnieka juridisko adrese ierakstītā pasta sūtījumā, un saskaņā ar VAS "Latvijas Pasts" Paziņojumu par reģistrēta iekšzemes un starptautiska sūtījuma saņemšanu/piegādi/izmaksu/reģistrēšanu Nr.RR509537311 LV, sūtījums izsniegts parādnieka – SIA "/Nosaukums B/" valdes priekšsēdētājai /pers. J/ 2017.gada 22.februārī.

2017.gada 9.maijā atkārtoti tika nosūtīts brīdinājums par nodomu iesniegt maksātnespējas procesa pieteikumu, nosūtot to apdrošinātā vēstulē ar sūtījuma satura apliecinājumu. Līdz šā juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanas dienai parādnieks nav nedz samaksājis parādu, nedz cēlis jebkādus, tajā skaitā arī pamatotus iebildumus pret prasījumu.

Pamatojoties uz Maksātnespējas likuma 56., 57 pantu, Civilprocesa likuma 363.[1], 363.[2]pantu pieteicējs lūdz pasludināt parādnieka SIA /Nosaukums B/ maksātnespējas procesu.

2017.gada 7.jūlijā tiesā saņemts elektroniskā pasta sūtījums no elektroniskā pasta adreses */elektroniskā pasta adrese/*. Vēstulē norādīts, ka starp SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums A/ pastāv strīda situācija, kurā SIA /Nosaukums B/ uzskata par nepamatotu SIA /Nosaukums A/ iesniegto pieteikumu un izsaka iebildumus. 2015.gada 24.septenmbrī ar Uzņēmumu reģistra lēmumu tika mainīta SIA /Nosaukums B/ valde, no kuras atbrīvoti /pers. K/ un /pers. L/. Mainoties valdei, bijušie valdes locekļi nav nodevuši uzņēmuma grāmatvedības dokumentus un visu informāciju, kas saistīta ar uzņēmuma saimniecisko darbību. Pret abiem bijušajiem valdes locekļiem ir uzsākts kriminālprocess Nr.11517053015 par prettiesisku darbību (rēderismu) rezultātā kavētu mantinieču ierakstīšanu SIA dalībnieku reģistrā pēc Krimināllikuma 179.panta trešās daļas, 196.panta un 183.panta. SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums A/ savstarpējie līgumi jaunajai uzņēmuma valdei nav pieejami, kā arī nav zināmi līguma satura nosacījumi un termiņi. Pēc 2017.gada 22.februārī saņemtās brīdinājuma vēstules SIA /Nosaukums B/ valdes priekšsēdētāja ir vairākkārtīgi sazinājusies ar SIA /Nosaukums A/ valdes locekli un vienīgo īpašnieku /pers. M/ par procesa apstākļiem un, pēc tikšanās klātienē, ir guvusi pārliecību par procesa

tālāku nevirzīšanu. SIA /Nosaukums B/ ir maksātspējīgs uzņēmums, kuram pietiek finanšu līdzekļu saistību izpildei, ja tas būtu nepieciešams. Uzņēmumam nav kreditoru, pieder īpašumi, zeme un ir pieejami finanšu līdzekļi. SIA /Nosaukums B/ uzskata, ka SIA /Nosaukums A/ maksātnespējas procesa prasība ir nepamatota, jo uzņēmumu neskar finansiāla rakstura grūtības (maksātnespēja), bet šī situācija ir maldus radīta.

2017.gada 11.jūlijā tiesā saņemti parādnieka iebildumi par SIA "Leards" 2017.gada 22.jūnija kreditora juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu. Iebildumos norādīts, ka parādnieks 2017.gada 22.jūnija kreditora juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu uzskata par nepamatotu un oraidāmu.

Laika posmā no 2004.gada 18.marta līdz 2015.gada 24.septembrim parādnieka valdes locekļa pienākumus pildīja /pers. L/ un /pers. K/. 2014.gada 17.janvārī mira parādnieka dalībnieks /pers. N/, kam piederēja 20 kapitāla daļas, kas sastāda 66,67 % no parādnieka balsstiesīgā pamatkapitāla. 2015.gada 20.janvārī zvērinātai notārei Zanei Ernštreitei izdodot mantojuma apliecību, reģistra numurs:1090, mantojuma tiesībās tika apstiprinātas /pers. O/ un /pers. J/, katrai uz ½ no visa atstātā mantojuma, tai skaitā 20 parādnieka kapitāla daļām. Pēc mantojuma apliecības izdošanas valdes locekļi /pers. L/ un /pers. K/ ilgstoši ignorēja /pers. O/ un /pers. J/ pieprasījumus veikt izmaiņas parādnieka dalībnieku sarakstā. Šāda bijušo valdes locekļu prettiesiska rīcība parādnieka ieskatā ir saistīta ar apstākļi, ka bijušie valdes locekļi kopš bērnības ir labās attiecībās ar pieteicēja valdes locekli /pers. M/ (miris 2017.gada 1.jūlijā). Pēc ilgstošām pārrunām dalībnieku sapulces bijušie valdes locekļi atteicās veikt valdes locekļu pienākumus, kas tiem bija noteikti saskaņā ar Komerclikumu. 2015.gada 28.aprīlī izdevās noturēt dalībnieku sapulci ar kuras lēmumu no valdes locekļa amatiem tika atcelti /pers. L/ un /pers. K/. 2015.gada 24.septembrī parādnieka valdes locekļa pienākumus uzsāka pildīt tā valdes priekšsēdētāja /pers.J/un valdes loceklis /pers. S/. Pēc jaunās valdes ievēlēšanas valdei ierodoties parādnieka juridiskajā adresē /adrese /, kā arī saimnieciskās darbības veikšanas adresē "Kārļi", Drabešu pagasts, Amatas novads, tika konstatēts, ka norādītajās vietās nav atrodama nekāda dokumentācija, tai skaitā grāmatvedības dokumentācija. 2015.gada 11.maijā bijušajiem valdes locekļiem tika nosūtīts pieprasījums nekavējoties atgriezt visu parādnieku finanšu un grāmatvedības dokumentāciju. No 2015.gada 11.maija, kad bijušajiem valdes locekļiem tika nosūtīts pieprasījums no bijušajiem valdes locekļiem nav saņemta nedz atbilde uz pieprasījumu, nedz parādnieka finanšu un grāmatvedības dokumentācija. Parādnieka valdei ierodoties bankās, kurās uz parādnieka vārda ir atvērti norēķinu konti un iepazīstoties ar veiktajiem darījumiem 2014.gadā un 2015.gadā tika konstatēti vairāki aizdomīgi darījumi, ar kuriem tika radīti zaudējumi parādniekam vairāk kā 170 000,00 EUR apmērā. Ņemot vērā minēto, parādnieka valde ir vērsusies ar iesniegumu Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas pārvaldes 3.biroja 2.nodaļā par parādnieka bijušo valdes locekļu prettiesisku rīcību, tai skaitā pilnvaru pārkāpumu, kā rezultātā pieņemts lēmums par kriminālprocesa Nr.11517053015 uzsākšanu pēc Krimināllikuma 18.un 19.nodaļas.

Parādnieks nav saņēmis Kreditora juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikuma pielikumā pievienoto aizdevuma līgumu oriģinālus un aktu par savstarpējo norēķinu salīdzināšanu oriģinālus, līdz ar to nav bijusi iespēja civiltiesiskā kārtībā celt tiesā prasību par līgumu atzīšanu par spēkā neesošiem.

Norādīja, ka kā pierādījums strīdam par parādsaistību esamību kalpo uzsāktais kriminālprocess, kura ietvaros, iespējams, tiks konstatēts, ka minētie aizdevumu līgumi ir noslēgti prettiesiski/fiktīvi vai noslēgti kreditora interesēs. Parādniekam zinot, ka parādnieka bijušie valdes locekļi bija personīgi pazīstami ar Kreditora valdes locekli un dalībnieku /pers. M/, bijušie valdes locekļi, iespējams, ir rīkojušies Kreditora interesēs, lai izmantojot savas pilnvaras un pazīšanos ar Kreditoru, izkrāptu no parādnieka naudas līdzekļus. Bijušie valdes locekļi kopīgi ar Kreditoru ir ieskaitījuši parādnieka norēķinu kontā naudas līdzekļus definējot tos kā aizdevumu, savukārt neilgi pēc tam naudas līdzekļus no parādnieka norēķinu kontiem piesavinoties iespējams ir kopīgi ar kreditoru sadalījuši, taču saskaņā ar parādnieka norēķinu kontu izdrukām Kreditora ieskaitītie naudas līdzekļi nav atgriezti. Parādnieka ieskatā parādnieka aktuālai valdei operatīvi rīkojoties atceļot bijušo valdi bijušajiem valdes locekļiem un kreditoram tikta liegta iespēja turpināt naudas līdzekļu piesavināšanos no parādnieka kā rezultātā kreditors pirms kriminālprocesa pabeigšanas izmanto savu pēdējo iespēju, proti, izmantojot juridiskās personas maksātnespējas procesu prettiesiskā kārtā iegūt naudas līdzekļus no parādnieka.

Parādnieks vērš uzmanību uz iespējamu interešu konfliktu ko pamato fakts, ka kreditoriem un parādniekam grāmatvedības pakalpojumus sniedz viena un tā pati persona SIA "RHR", tās valdes locekles /pers. T/ personā.

Parādnieks nepārprotami ir spējīgs segt maksātnespējas procesa pieteikumā minētās parādsaistības.

Parādnieks saimniecisko darbību veic kopš 2004.gada 18.marta. Kopš darbības uzsākšanas starp parādnieku un AS "Enerģijas publiskais tirgotājs" ir noslēgts līgums par elektroenerģijas iepirkumu, kurš vairākkārtīgi ir pārjaunots un ir aktīvs arī šobrīd. Ik gadu minētais līgums parādniekam piešķir tiesības pārdot elektroenerģiju iepirkuma apjomā līdz 2,500,00 MWh, tādējādi ik gadu garantējot stabilo peļņu vidēji no 250 000,00 EUR līdz 400 000,00 EUR apmērā. Šī gada ienākumi par pirmo pusgadu sastāda 221 206,36 EUR apmērā. Parādniekam pieder hidroelektrostacija "Kārļu aizsprosta HES" un visi hidroelektrostacijas darbības nodrošināšanai nepieciešamie pamatlīdzekļi, kuru kopējā tirgus vērtība lēšama vairāk kā 2 500 000,00 EUR apmērā. Norādīja, ka parādniekam ir naudas līdzekļu uzkrājumi 123 116,26 EUR apmērā.

Ņemot vērā, ka parādnieks tikai 2017.gada 7.jūlijā ir saņēmis Kreditora juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu, tad parādniekam uz pieteikuma izskatīšanas dienu nav fiziski iespējams iesniegt tiesā aktuālu parādnieka mantas vērtējumu. Parādniekam nav zināmi citi kreditori, kreditors ir vienīgais. Parādniekam nav arī aktuālu nodokļu parādu.

Kreditora pieteikumam pievienotas aizdevuma līguma kopijas, kas nav uzskatāmas par pierādījumu, tādējādi parādniekam nav iespējams konstatēt saistību izpildes termiņu, paraksta īstumu un maksātnespējas pazīmes esamību. Parādniekam nav iespējams pārliecināties par aizdevuma līgumu īstumu, saistību izpildes termiņiem, tādējādi nav arī iespējams konstatēt maksātnespējas pazīmes esamību. Šādām līgumu kopijām nav iespējams veikt viennozīmīgu parakstu ekspertīzi.

Norāda, ka ar 2010.gada 1.janvārī spēkā stājusies Komerclikuma D daļa, kurā noteikts, ka no komercdarījuma izrietošie prasījumi noilgst triju gadu laikā, ja likumā nav noteikts cits noilguma termiņš. Ņemot vērā, ko Komerclikuma noteikumi attiecībā uz komercdarījumiem kā lex specialis attiecināmi pret Civillikumā vispārīgi noteikto 10 gadu noilguma termiņu, tad komercdarījumiem piemērojami Komerclikuma noteikumi. Komerclikuma D daļa 388.pantā noteikts, ka komercdarījumi ir komersanta tiesiskie darījumi, kas saistīti ar komercdarbību. Pie apstākļiem, ja kriminālprocesā un vispārējās tiesvedības kārtībā atzītu, ka darījumi nav fiktīvi, tad saskaņā ar iepriekš minēto, šie darījumi būtu atzīstami par komercdarījumiem. Saskaņā ar Komerclikuma D daļas 406.pantu, no komercdarījuma izrietošie prasījumi noilgst triju gadu laikā, ja likumā nav noteikts cits noilgums termiņš. Saskaņā ar kreditora noradīto aizdevuma līguma Nr.1 atmaksas termiņš noteikts 2011.gada 25.novembrī, savukārt aizdevuma līguma Nr.2 atmaksas termiņš noteikts 2012.gada 10.augusts. Kreditors laika periodā no 2011.gada 25.novembra līdz šim brīdim nav vērsies tiesā par saistību izpildi Civilprocesa likuma noteiktajā kārtībā. Uzskata, ka ja, arī kriminālprocesā un vispārējās tiesvedības kārtībā atzītu, ka darījumi nav fiktīvi, prasījumam ir iestājies noilgums un prasījumi būtu noraidāmi.

Pēc brīdinājuma saņemšanas par nodomu iesniegt maksātnespējas procesa pieteikumu parādnieks rīkojās nekavējoties, sazinājās telefoniski un 2017.gada 11.maijā tikās ar kreditora valdes locekli /pers. M/ klātienē, un mutvārdos cēla pamatotus iebildumus pret kreditora prasījumu. Pēc sarunas ar kreditora valdes locekli /pers. M/, tas apgalvoja, ka pamatojoties uz parādnieka izteiktajiem iebildumiem un to saturu, kreditors nesniegs tiesā pieteikumu par juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanu. Pamatojoties uz apstākļiem, ka ir miris kreditora vienīgais valdes loceklis un īpašnieks, parādniekam nav iespējams pārliecināties par kreditora pilnvarotās personas pilnvarojuma patiesumu, apjomu un pilnvarotā pārstāvja rīcības atbilstību pilnvardevēja gribai.

Kreditoram apzinoties, ka starp pusēm pastāv strīds par saistību esamību, atbilstoši likuma prasībām būtu jāiesniedz prasība vispārējās kārtības tiesā par parāda piedziņu. Parādniekam nav saprotams, kādēļ pēc tik ilga laika kreditors izvēlējies iesniegt tiesā Kreditora juridiskās personas maksātnespējas pieteikumu.

Pie visiem iepriekš minētajiem apstākļiem un tai skaitā 1) strīdu par parāda esamību, 2) uzsākto kriminālprocesu, 3) saistībām iestājies noilgums pat, ja noslēgtie darījumi netiktu atzīti par fiktīviem, kreditors iesniedzot tiesā juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu rīkojies pretēji Civillikuma 1.pantam, kurš nosaka, ka Tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības. Proti, pastāvot šādiem apstākļiem kreditoram atbilstoši likuma prasībām bija jāiesniedz tiesā pieteikumu par parāda piedziņu, nevis kreditora juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikums. Labas ticības princips nozīmē, ka katram savas subjektīvās tiesības jāīsteno un subjektīvie pienākumi jāpilda ievērojot citu personu pamatotās intereses. Parādnieku aktīvu kopums ir pietiekams, lai nodrošinātu prasību pilnībā līdz strīdus izskatīšanai vispārējā kārtībā.

Parādnieks ir uzskatāms par maksātnespējīgu tikai tad, ja nepilda saistības, par kurām nav strīda. Tiesai, izskatot maksātnespējas procesa pieteikumu, nav jāizšķir pēc būtības strīds par kreditora un parādnieka saistību pastāvēšanu, bet tikai jāvērtē, vai iebildumi, ko parādnieks cēlis, ir tādi, kas liek apšaubīt to, ka parāda nemaksāšanas vienīgais iemesls ir parādnieka nespēja samaksāt.

Maksātnespējas procesa lietā par nepamatotiem būtu uzskatāmi tikai tādi iebildumi, kas ir formāli, ar pierādījumiem neapstiprināti un acīmredzami virzīti tikai uz to, lai faktiski maksātnespējīgais parādnieks izvairītos no maksātnespējas procesa pasludināšanas, kas minētajā gadījumā nav secināms, gluži pretēji, jo parādnieks ir maksātnespējīgs, kas pierādīts ar šiem iebildumiem un tam pievienotajiem pierādījumiem.

Lūdz noraidīt pieteikumu.

Pieteicēja /Nosaukums A/ pārstāvis tiesas sēdē pieteikumu uzturēja, paskaidroja, ka SIA /Nosaukums B/ iebildumi nav pamatoti un ir pasludināms SIA /Nosaukums B/ maksātnespējas process. Uzskata, ka parādniekam bijušas visas iespējas iegūt grāmatvedības dokumentus un pārliecināties par noslēgtajiem aizdevuma līgumiem, turklāt, ja, kā norāda parādnieka pārstāvis, abām pusēm grāmatvedības pakalpojumus sniedz viena un tā pati persona. Attiecībā par parādnieka maksātspēju, nav iespējams pārliecināties, jo pēdējais gada pārskats iesniegts par 2013.gadu, no VID izziņas redzams, ka SIA /Nosaukums B/ ir nodokļu parāds, arī par īpašuma vērtību ir šaubas, jo no kadastra izziņas redzams, ka nekustamā īpašuma vērtība ir 12 820 EUR, konta izdrukas nav apliecinātas un tādejādi nav ticamas. Attiecībā par noilgumu, paskaidroja, ka parādniekam ir vairākkārt sūtīti atgādinājumi, kā arī ar aktiem par savstarpēju norēķinu salīdzināšanu ir atgādināts par parādsaistībām. Pieteicējs ir izdarījis visu, lai parādu atgūtu ārpustiesas ceļā, bet tas nav izdevies. Uzskata, ka ir konstatējama Maksātnespējas likuma 57.panta 2.punktā minētā maksātnespējas pazīme un ir pasludināms SIA /Nosaukums B/ maksātnespējas process.

SIA "/Nosaukums B/" pārstāvis tiesas sēdē pieteikumu neatzina par pamatotu, uzturēja tiesā iesniegtajos iebildumos norādīto pamatojumu. Papildus norāda, ka ir veikta hidroelektrostacijas novērtēšana un konstatēts, ka tās tirgus vērtība uz 2017.gada 10.jūliju ir 1 670 000 EUR. Parādnieka ienākumu apmērs ir pietiekošs, lai 3-4 mēnešu laikā nodrošinātu iespējamās prasības summas atrašanos notāra kontā. Uzskata, ka pieteicējs ļaunprātīgi un pretēji Civillikuma 1.pantā noteiktajam, izmanto savas tiesības. Aizdevuma līgumi, uz kā pamata lūdz konstatēt parādsaistības, ir apšaubāmi, jo līgumu noslēgšanas laikā valdes loceklim nebija tiesības vienas pārstāvēt SIA /Nosaukums B/, nav uzrādīts arī pirmā aizdevuma līguma oriģināls. Ir iestājies arī prasības tiesību noilgums, jo tikai 2017.gadā pieteicējs ir sūtījis parādniekam brīdinājumus. saskaņā ar judikatūru, parādnieka sniegtie pamatotie iebildumi ir pamats maksātnespējas procesa pieteikuma noraidīšanai, tādēļ lūdz SIA /Nosaukums A/ pieteikumu noraidīt.

Motīvu daļa

Uzklausot pieteicējas pārstāvja un parādnieka pārstāvja paskaidrojumus, pārbaudot lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka pieteikums ir noraidāms.

Civilprocesa likuma 363.^{13}panta otrajā daļā noteikts, ka tiesa pasludina juridiskās personas maksātnespējas procesu, ja tā pieteikuma izskatīšanas dienā konstatē pieteikumā norādīto maksātnespējas procesa pazīmi.

Maksātnespējas likuma 57.panta 2.punkts kā vienu no parādnieka maksātnespējas procesa pazīmēm paredz vienu vai vairāku parādsaistību nenokārtošanu, no kurām pamatparāda summa atsevišķi vai kopā pārsniedz 4268 *euro* un kurām ir iestājies izpildes termiņš, un kreditors vai kreditori ir izsnieguši vai nosūtījuši uz parādnieka juridisko adresi sūtītāja apmaksātu brīdinājumu par savu nodomu iesniegt juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu, un parādnieks triju nedēļu laikā pēc brīdinājuma nodošanas pasta komersantam nav samaksājis parādu vai nav cēlis pamatotus iebildumus pret prasījumu.

Pieteikumam pieteicējs pievienojis 2010.gada 15.marta Aizdevuma līgumu Nr.1 (oriģinālu uzrādīt nevarēja) un 2010.gada 10.augusta Aizdevuma līgumu Nr.2. No šiem aizdevuma līgumiem izriet, ka parādniekam SIA /Nosaukums B/ izsniegts aizdevums – 2010.gada 18.martā 110 000,00 EUR apmērā un 2010.gada 10.septembrī Ls 121 247,00 (172 518,94 EUR) apmērā, kopā 282 518,94 EUR apmērā. Pirmā aizdevuma atmaksas termiņš noteikts 2011.gada 25.novembris, otra aizdevuma atmaksas termiņš – 2012.gada 10.augusts.

Pieteikumam pievienots 2015.gada 13.janvāra akts par savstarpējo norēķinu salīdzināšanu, tomēr tiesas sēdē, salīdzinot šo aktu ar uzrādīto oriģinālu konstatēts, ka oriģināls atšķiras no iesniegtās kopijas.

No lietas materiāliem redzams, ka SIA /Nosaukums A/ 2017.gada 15.februārī sagatavojis SIA /Nosaukums B/ brīdinājumu par nodomu iesniegt maksātnespējas procesu. Brīdinājums nosūtīts ierakstītā sūtījumā uz SIA /Nosaukums B/ juridisko adresi. 2017.gada 9.maijā SIA /Nosaukums A/ nosūtījis brīdinājumu SIA /Nosaukums B/ par nodomu iesniegt maksātnespējas procesu, šo sūtījumu noformējot kā sūtījumu ar paziņojumu par tā saturu.

Pieteicējs pieteikumā norādījis, ka parādnieks trīs nedēļu laikā no brīdinājuma izsniegšanas komersantam nav samaksājis parādu un nav cēlis pamatotus iebildumus pret prasījumu.

2017.gada 11.jūlijā SIA /Nosaukums B/ sniegusi tiesā iebildumus par SIA /Nosaukums A/ iesniegto kreditora juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu. Iebildumos norāda, ka parādnieka un kreditora starpā pastāv strīds par parādsaistību esamību, turklāt prasījuma tiesībām ir iestājies noilgums, parādnieks ir spējīgs segt maksātnespējas procesa pieteikumā minētās parādsaistības. Norādīts, ka pēc brīdinājuma saņemšanas, 2017.gada 11.maijā parādnieka pārstāvji tikās ar pieteicēja pārstāvi, mutvārdos tika izteikti iebildumi un puses vienojās, ka maksātnespējas procesa pieteikums netiks iesniegts. Uzskata, ka kreditora rīcība ir pretēja labai ticībai.

Maksātnespējas process tiesā no civilprocesuālā viedokļa notiek sevišķās tiesāšanas kārtībā, bet ne prasības tiesvedības kārtībā. Atšķirībā no prasības tiesvedības, kuras ietvaros tiek skatīti strīdi starp pusēm par civilo tiesību aizskārumu vai apdraudējumu, maksātnespējas procesā strīdi par aizskartajām tiesībām skatīti netiek, jo to liedz likums. Ja starp parādnieku un kreditoru ir strīds par prasījuma pamatotību, tiesai maksātnespējas pieteikums jānoraida, un tai nav izvēles iespējas rīkoties citādi. Šādā gadījumā maksātnespējas pasludināšana uz apstrīdētā prasījuma pamata nav iespējama, kamēr attiecīgais strīds nav atrisināts, un šādu praksi ir akceptējis Augstākās tiesas Senāts 2012.gada 7.marta spriedumā lietā Nr.SPC-25/2012 norādot, ka strīds par parādu izslēdz maksātnespējas prezumpcijas piemērošanu un parādnieka maksātnespējas procesa pasludināšanu.

Tādējādi maksātnespējas kā sevišķās tiesāšanas kārtības lietā tiesai ir liegtas iespējas pēc būtības izšķirt parādnieka un kreditora strīdu par prasījuma pamatotību, un parādnieka iebildumu izvērtēšana pēc būtības ir ārpus sevišķās tiesāšanas kārtības robežām. Pretējā gadījumā, ja tiesa procesā, kurā nevar notikt pierādījumu pārbaude pēc būtības un kurā netiek pilnā apmērā realizēts sacīkstes princips, konstatētu, ka parādnieka iebildumi ir

nepamatoti, tas faktiski nozīmētu šo iebildumu un pat parādnieka iespējamo pretprasību noraidīšanu, neizskatot lietu prasības kārtībā pēc būtības. Šādam tiesas nolēmumam turklāt būtu prejudiciāls raksturs citās tiesvedībās starp parādnieku un kreditoru. Tas ne vien pārkāptu civilprocesa pamatprincipus, bet arī būtu pretrunā ar parādnieka tiesībām uz taisnīgu tiesu. Līdz ar to tiesa, vērtējot parādnieka iebildumu pamatotību Maksātnespējas likuma 57.panta 2.punkta un Civilprocesa likuma 363.^{13}panta devītās daļas izpratnē, nedrīkst tulkot jēdzienu „pamatotība" tā, kā tas parasti tiek tulkots, izskatot lietu prasības kārtībā, proti, kā iebildumu juridisko un faktisko pamatotību un ticamību tādā pakāpē, kādu prasa strīda izšķiršana pēc būtības.

Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 21.aprīļa spriedumā lietā Nr.SPC-109/ 2010 ir norādīts, ka par nepamatotiem būtu uzskatāmi tikai tādi iebildumi, kas ir formāli un acīmredzami vērsti tikai uz to, lai faktiski maksātnespējīgs parādnieks izvairītos no maksātnespējas procesa pasludināšanas. Senāts 2012.gada 7.marta spriedumā lietā Nr.SPC-25/2012 ir izvērsis iepriekš minēto tēzi, norādot, ka *„Tiesai, izskatot maksātnespējas procesa pieteikumu, nav pēc būtības jāizšķir strīds par kreditora un parādnieka saistību pastāvēšanu, bet tikai jāvērtē, vai iebildumi, ko parādnieks cēlis, ir tādi, kas liek apšaubīt to, ka parāda nemaksāšanas vienīgais iemesls ir parādnieka nespēja samaksāt"*. Tādējādi, piemēram, ja iebildumu pamatā ir strīds par saistībām, nav pamata konstatēt, ka nemaksāšanas vienīgais iemesls ir parādnieka nespēja samaksāt.

Papildus iepriekš minētajam Augstākās tiesas Civillietu departaments atzinis, ka, ja parādnieks iebilst pret saistību pastāvēšanu, tad šo iebildumu pamatotības kritērijs ir saistāms ar iebildumos izteikto apstākļu attiecināmību uz kreditora prasījumu. Lai iebildumus atzītu par pamatotiem maksātnespējas procesā, tiem vismaz pirmšķietami jābūt tādiem, lai gadījumā, ja tiesa atzītu tos par pierādītiem prasības tiesvedības kārtībā, tiesai varētu būt pamats maksātnespējas pieteikuma pamatā esošā prasījuma atzīšanai par nepamatotu un prasības noraidīšanai. Citiem vārdiem sakot, iebildumi uzskatāmi par pamatotiem, ja tie pirmšķietami var izslēgt maksātnespējas pieteikuma pamatā esošā prasījuma atzīšanas iespēju. Turklāt šī parādnieka iebildumu iespējamā ietekme uz prasījumu ir jāmotivē, un šai motivācijai jāsatur pietiekams un loģisks pamatojums tam, kādā veidā šie iebildumi var ietekmēt kreditora prasījumu vai kādā veidā tie apliecina parādnieka maksātspēju.

Ja savukārt iebildumi nav attiecināmi uz saistības pastāvēšanu, parādnieka spēju samaksāt vai ja tie nav pienācīgi motivēti, tie atzīstami par formāliem un nepamatotiem (*Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departaments, 2015.gada 30.janvāra sprieduma lietā Nr.SPC-3/2015*).

Izvērtējot konkrētajā lietā sniegtos parādnieka iebildumus, tiesa konstatē, ka parādnieks iebildumus ir pamatojis ar to, ka aizdevuma līgumus, uz kā pamata aprēķinātas parādsaistības, ir parakstījis tikai viens no SIA /Nosaukums B/ valdes locekļiem – /pers. K/, lai gan tajā laikā pārstāvēt parādnieku viņš varēja tikai kopā ar vēl vienu valdes locekli. Pret /pers.K/ un otru valdes locekli /pers. L/ ir uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 18.un 19.nodaļas, kas parādniekam rada aizdomas par noslēgto aizdevuma līgumu fiktīvo raksturu.

Bez tam iebildumos norādīts uz prasījuma tiesību noilgumu. 2010.gada 15.marta aizdevuma līgumā atmaksas termiņš noteikts 2011.gada 25.novembris, bet 2010.gada 10.augusta aizdevuma līgumā atmaksas termiņš noteikts 2012.gada 10.augusts. Atgādinājums par iespējamām parādsaistībām pēc šiem aizdevuma līgumiem parādniekam sūtīts tikai 2017.gadā, kas acīmredzami ir pēc tam, kad jau iestājies Komerclikumā noteiktais noilgums.

Izvērtējot parādnieka sniegto iebildumu pirmšķietamo pamatotību, tiesa konstatē, ka ir acīmredzams, ka iebildumi ir tieši attiecināmi uz prasījumu un var būt par pamatu kreditora prasības noraidīšanai, ja lieta tiktu skatīta prasības tiesvedības kārtībā.

Bez tam iebildumos norādīts, ka parādnieks veic saimniecisko darbību un viņa ienākumu apjoms ir tāds, ka iespējamo parāda summu viņš varētu samaksāt.

No parādnieka iebildumiem secināms, ka parādnieks saimniecisko darbību veic kopš 2004.gada 18.marta. Starp parādnieku un AS "Enerģijas publiskais tirgotājs" ir noslēgts līgums par elektroenerģijas iepirkumu, kurš vairākkārtīgi ir pārjaunots un ir aktīvs arī šobrīd. Ik gadu minētais līgums parādniekam piešķir tiesības pārdot elektroenerģiju iepirkuma apjomā līdz 2,500,00 MWh, tādējādi ik gadu garantējot stabilu peļņu vidēji no 250 000,00 EUR līdz 400 000,00 EUR apmērā. Šī gada ienākumi par pirmo pusgadu sastāda 221 206,36 EUR apmērā.

Norāda, ka parādniekam pieder hidroelektrostacija "Kārļu aizsprosta HES" un visi hidroelektrostacijas darbības nodrošināšanai nepieciešamie pamatlīdzekļi, kuru kopējā tirgus vērtība lēšama vairāk kā 2 500 000,00 EUR apmērā. Iebildumiem pievienots 2017.gada 10.jūlija konta pārskats, no kura izriet, ka parādniekam ir naudas līdzekļu uzkrājumi 123 116,26 EUR apmērā.

Parādnieka pārstāvis iesniedzis tiesai hidroelektrostacijas „Kārļu aizsprosta HES" novērtējumu, no kura izriet, ka sertificēts vērtētājs ir noteicis specializētā īpašuma tirgus vērtību, kas 2017.gada 10.jūlijā ir 1 670 000 EUR.

Maksātnespējas likuma mērķis ir veicināt finansiālās grūtībās nonākuša parādnieka saistību izpildi un, ja iespējams, maksātspējas atjaunošanu, piemērojot likumā noteiktos principus un tiesiskos risinājumus.

Izvērtējot lietas apstākļus, lietā esošos pierādījumus, tiesai nerodas pārliecība, ka SIA /Nosaukums B/ ir parādnieks, kurš nonācis finansiālās grūtībās un tādēļ nespēj izpildīt savas saistības. No iesniegtajiem dokumentiem secināms, ka SIA/Nosaukums B/ ir maksātspējīgs uzņēmums, savukārt iespējamās saistības pret SIA /Nosaukums A/ nepilda, jo starp pusēm pastāv strīds par šo parādsaistību esamību.

Civilprocesa likuma 363.^{13}panta devītā daļa nosaka, ka tiesa noraida maksātnespējas procesa pieteikumu, kas iesniegts atbilstoši Maksātnespējas likuma 57.panta 2.punktā minētajai pazīmei, ja tā konstatē, ka ne vēlāk kā trīs dienas līdz lietas izskatīšanas dienai parādnieks ir cēlis pamatotus iebildumus pret maksātnespējas procesa pieteikumā minēto prasījumu.

Tiesa atzīst, ka parādnieka celtie iebildumi ir pamatoti un attiecināmi pret pieteikumā minēto prasījumu, tādejādi SIA /Nosaukums A/ iesniegtais maksātnespējas procesa pieteikums pret SIA /Nosaukums B/ ir noraidāms.

Izvērtējot, vai iesniegtais pieteikums atzīstams par nepamatotu vai apzināti nepatiesu, tiesa konstatē, ka līdz 2017.gada 22.jūnijam, kad tiesā tika saņemts kreditora SIA /Nosaukums A/ pieteikums pret SIA /Nosaukums B/, parādnieks iebildumus nebija cēlis. Nekādus pierādījumus par iebildumu celšanu lietas materiāliem nepievienoja arī parādnieka pārstāvis. Tā kā parādnieka iebildumi iesniegti tikai tiesā, tiesa atzīst, ka SIA /Nosaukums A/ iesniegtais pieteikums uz tā iesniegšanas brīdi bija pamatots.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193.,363.^{13}pantu, tiesa

nosprieda:

noraidīt SIA /Nosaukums A/ pieteikumu par SIA /Nosaukums B/ maksātnespējas procesa pasludināšanu.

Izbeigt SIA "/Nosaukums B/", vienotais reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, juridiskā adrese /adrese B/, maksātnespējas procesu.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2017.gada 19.jūlijā.